

La tribuna

La delimitació de la frontera: un mal acord

La signatura de l'acord sobre la delimitació de la frontera a la zona de les Abelles és nefast per al país

MIQUEL
Alís Font

Un dels documents més antics que fa referència a la frontera amb els nostres veïns és l'Acta d'Ermengol, Comte d'Urgell, de data 13 de juny de l'any 1007. Andorra delimitava en aquells temps amb els Comtats de Cerdanya, d'Urgell i de Pallars i amb la regió de Savartés (corresponent a l'actual departament de l'Arieja).

Els límits entre els Estats han anat variant en el decurs dels anys a conseqüència de guerres, casaments o simplement tractats. Andorra és dels pocs països que ha conservat la mateixa frontera des del Segle XI, una frontera generalment natural seguint les serres i els rius de la nostra geografia.

Tot i això, amb la construcció del Túnel d'Envalira i del viaducte que el va connectar a la RN22, el Govern d'Andorra va creure necessari proposar una modificació de la frontera per tal que el traçat d'aquest viaducte no ocupés territori francès. Per aquest motiu es va signar l'any 2000 un Tractat entre el Principat d'Andorra i la República Francesa que rectificava la frontera.

Aquest Tractat modificava doncs la frontera natural (riu Arieja) entre Andorra i França fent que els andorrans hem perdut una part de l'accés directe al riu Arieja, del pont internacional del Pas de la Casa en avall.

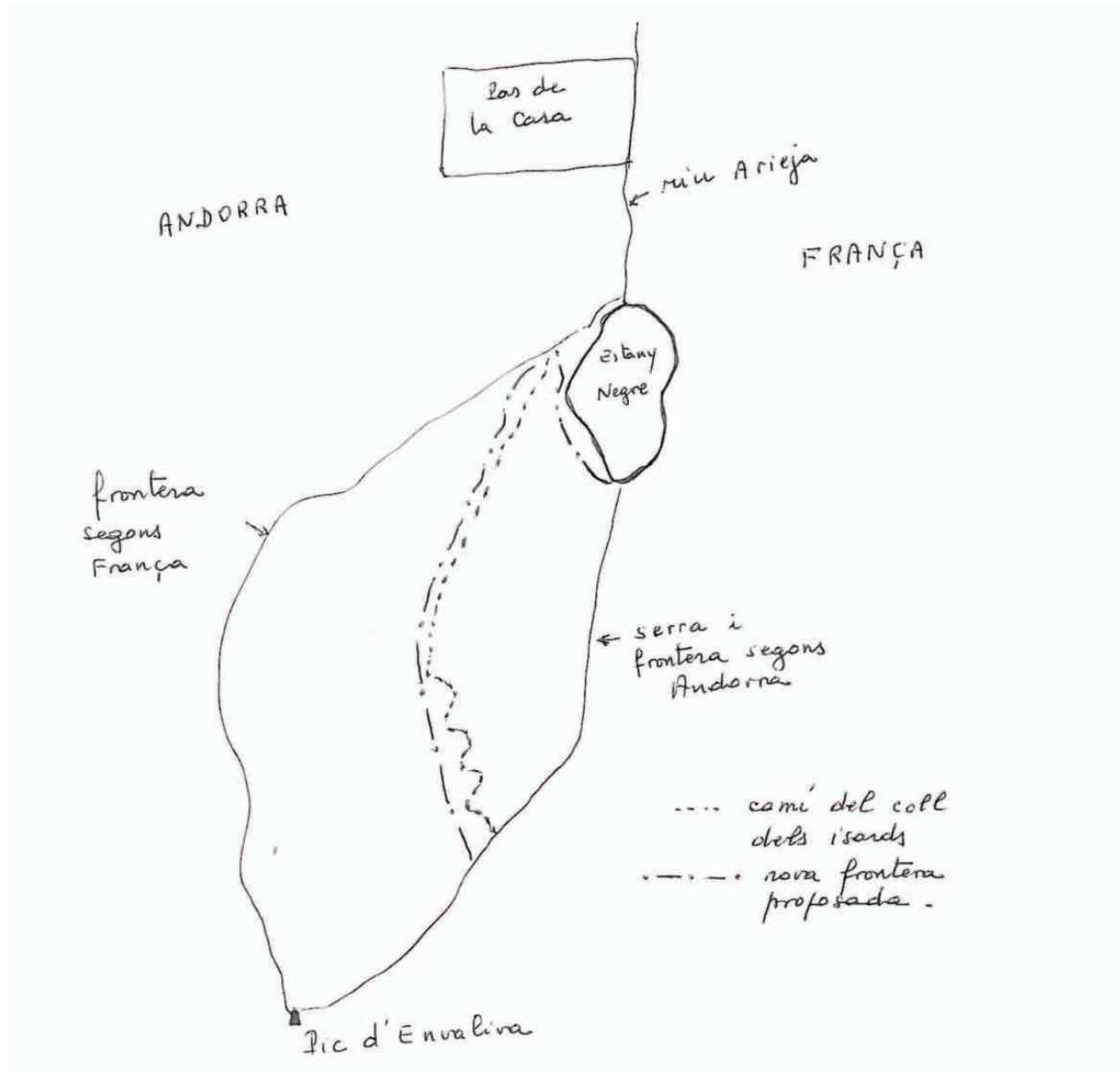
EN L'ARTICLE 5 d'aquest mateix tractat, les parts es van comprometre, en el termini més breu possible, a iniciar negociacions amb vista a concloure un acord relatiu a la delimitació de la seva frontera.

A tal efecte es va crear una comissió Franco-andorrana que s'ha reunit una desena de vegades, alternativament a Andorra i a París. Aquesta comissió hauria arribat a dos acords:

1.- Redacció d'un projecte d'acord franco-andorrà sobre la gestió conjunta de les captacions d'aigua en la conca de l'Arieja des de la serra fins el riu de la Palomera. Aquest projecte d'acord respon a la directiva 2000/60/CE on diu: «Quan un districte geogràfic s'estén més enllà del territori de la comunitat, l'Estat membre concernit (en aquest cas França) intenta establir la coordinació apropiada amb el país tercer (aquí Andorra), amb la finalitat de realitzar els objectius de la present directiva sobre el conjunt del districte hidrogràfic». Aquest projecte d'acord (si és el mateix que vaig examinar quan era cònsol) considero que és un bon acord per ambdues parts.

2.- Delimitació de la frontera en els sectors en litigi segons la cartografia andorrana i la francesa:

-Pic d'Envalira: la frontera seguiria la serra passant pels dos pics (pic

Dotze anys de negociació i ara amb pocs mesos de Govern de DA ho ha resolt!), però al meu entendre de forma gens equilibrada!

d'Envalira i pic Negre).

-La Palomera: el límit seguiria el riu de la Palomera fins a la seva font i d'allí en línia recta fins el punt més alt del cap de la Palomera.

-Pic de Ruf: aquí també la frontera seguiria la cresta de les aigües vessants.

-Clot de les Abelles: aquest ha estat el punt més delicat que han tractat les dues delegacions. La cartografia andorrana situa la frontera al mig del riu Arieja fins a l'estany Negre (de les Abelles) que parteix pel mig, i d'aquí serra serrant fins al cap de la conca. La cartografia francesa (mapes del segle XVIII de Casini i els plans cadastrals) atribueixen a França tot l'estany Negre i tota la muntanya, incloent el vessant andorrà, per sobre de l'estany. Això representa una diferència de 0,46 km² molt important per a Andorra comparat als seus 468 km², però totalment negligible per a França en front als seus més de 550.000 km²! L'acord al que s'hauria arribat és de partir aquest territori conflictiu atribuint a França la part que va de l'estany Negre fins passat el camí del coll dels Isards. Aquest camí que coneixen bé els excursionistes, els pastors, els caçadors ja haurà desaparegut de

la xarxa de camins andorrans! El ministre portaveu de l'Executiu ha qualificat aquest acord de «satisfactori per a totes les dues parts i que 'ningú' en surt més beneficiat que l'altre!». La meua opinió senyor ministre, és que no es pot acceptar aquest segon acord ja que considero que França ens l'ha encolomat: són millors negociadors que nosaltres!

Intentaré explicar-ho a continuació, intentant no allargar-me massa. Quan van sorgir els primers incidents en aquella zona de les Abelles provocats per la instal·lació d'un telesquí i per una captació d'aigua, el Comú d'Encamp va començar a moure's (tot i que corresponia més al Govern que al Comú ja que la frontera és una competència exclusiva de l'Executiu). És cert que les dues cartografies (l'andorrana i la francesa) són divergents. Recordant, com he comentat al principi de l'escrit, que al segle XI, Andorra limitava en aquella zona amb la Cerdanya, el Comú d'Encamp, amb l'ajuda dels seus experts, va aconseguir a l'arxiu de Puigcerdà un document del 15 de maig del 1295 en què s'estableixen els límits de terme entre la Cerdanya i les Valls d'Andorra. Aquest document (escrit en llatí) situa clara-

ment el límit baixant del Pic d'Envalira «per la serra que divideix fins al mig de l'Estany anomenat de la Casa» i de l'estany riu avall.

Senyors del Govern, si coneixeu la geografia andorrana, i l'heu de conèixer, de serra que va fins al mig de l'estany Negre (o de les Abelles i de la Casa) només n'hi ha una i és per aquesta serra per on passa la frontera amb França a aquesta zona de les Abelles. És aquesta serra que sempre han reconegut com a frontera els encampadans (pastors, caçadors, excursionistes, ...). És aquesta serra que sempre s'ha considerat com a frontera en la nostra cartografia. És aquesta serra que donen com a frontera els experts, sr **Corriente** (per cert avui assessor del Govern en aquest afer!) i sr **Bonales** en els seus corresponents informes encomanats pel Comú d'Encamp i dels quals us vaig fer arribar un còpia.

Tal i com he dit abans els francesos en saben de negociar:

El sr **Sarkozy**, president de la República Francesa, en tant que cap d'Estat d'Andorra (així ho voldria entendre) ja va esmentar públicament aquest litigi en la seva visita a Andorra, a la plaça del poble d'Andorra la Vella!

L'exministra d'A.E., sra **Alliot Marie**, hauria declinat una reunió amb el seu homòleg andorrà fins i tant no tingui una resposta (suposo positiva) al dossier de delimitació de la frontera!

El primer Ministre, sr **Fillon**, l'hi

hauria estat impossible rebre el cap de Govern d'Andorra, per una qüestió d'agenda! (no entendré mai aquests termes diplomàtics).

L'actual Ministre d'A.E., sr **Juppé**, inclús hauria comentat a l'actual Govern la meua ferma oposició a la signatura d'aquest acord! Quin honor!

Jo sóc dels que pensem que l'Estat Andorrà té dues vies per negociar amb França:

1.- La que tenen tots els països sobirans del món: cada ministre d'Andorra i els seus serveis han de poder parlar, reunir-se amb els seus homòlegs de França.

2.- A través de la representació oficial del copríncep (cap d'Estat d'Andorra).

Si en un moment donat sorgeix un problema (que no sigui una raó d'Estat!) no totes les portes s'haurien de tancar. A part si la *raison du plus fort est toujours la meilleure!*

El cònsol menor d'Encamp considera que s'ha optat per «una solució ràpida i equilibrada, ni per als uns ni per als altres». També considera que «a vegades els interessos del país passen per sobre dels parroquials». Miri sr cònsol, la solució ha estat ràpida, estic d'acord amb vostè (12 anys de negociació i ara amb pocs mesos de Govern de DA ho ha resolt!), però al meu entendre gens equilibrada! Si d'interessos del país com aquest n'hi ha molts, la parròquia d'Encamp quedarà reduïda d'aquí uns anys a la Plaça dels Arinsols!

Les fronteres tal com he dit al principi acostumen a ser naturals (serres, rius, ...) Les dues modificacions de traçat, la del viaducte del Túnel d'Envalira i aquesta, si es porta a terme, no en tenen res de naturals i segur que generaran conflictes de més difícil solució que els que s'han pretès resoldre avui.

AVUI DIUMENGE 4 de març escric aquestes reflexions. Dimarts vinent dia 6, vostè sr **Saboya** es reunirà amb el seu homòleg francès, sr **Juppé**, per iniciar les converses bilaterals per a l'establiment d'un conveni de no doble imposició entre Andorra i França, per a l'establiment d'un Espai Econòmic Europeu per als petits estats, i per a la signatura dels dos acords de delimitació de la frontera (aigües i frontera).

Si bé considero interessants per a Andorra els dos primers i el de les aigües del tercer punt, en la meua modesta opinió, la d'un ciutadà d'Andorra, la signatura de l'acord sobre la delimitació de la frontera a la zona de les Abelles és nefast per al nostre país. Si que us ha permès establir aquesta reunió amb el sr Juppé, però penso que si hem esperat 12 anys, també hauríem pogut esperar dos mesos més i, qui sap, potser d'altres interlocutors costat francès, no haurien portat la negociació (la pressió) a aquests extrems. Em queda l'esperança que els parlaments andorrà i francès no ratifiquin aquest acord. ≡

Excònsol major d'Encamp